

Amos

Ya meippanggep ni libluh nan Amos

Hi Amos ey hakey ni prophet nan Apu Dios idan iJudah di south, nema-ma-maddan iIsrael di north. Yan nunman ni kapantuttuudu Amos idan iIsrael ey et-eteng hu kabaelan idan sindalu dad man niya kekeddangyan ida tutu-u, anin ida etan ni kamengipappanggulun hi-gada. Nem inhelan Amos ida et peamta tu e mebahbah idalli, tep inwalleng da hu nekitbalan Apu Dios ni hi-gada niya eleg da pinhed ni mambanggad ni menaydayaw ni hi-gatu.

Ya hakey mewan ni nambahulan da ey dadda kapanliligat hu nangkewetwet (2:7, 4:1, 5:11-12 et ya 8:4-6), beken ni limpiyuh daka pehding, lawah daka pehpehding, ida kamambuttebutteng niya daka ngenghaya hu inhel Apu Dios e mantutuyyuddan liwat da. Ya nemahhig ni liwat da ey daka daydayawa hu beken ni makulug ni dios. Huyyaddan iIsrael ey lawah ida e heniddan tutuun nampambebley di nanlinikweh di bebley da. Et humman hu, nanna-ud ni kastiguen Apu Dios ida tutu-u tu tep ya liwat da, henin pehding tuddan tutu-ud edum ni bebley. Entanni tuwangu et nelabah hu telumpulun toon meipalpun nanghelan Amos ni nunya ey inlaw idan iAssyria di bebley da e nambalin daddan balud diman. (722-721 B.C.)

Ya neitudek eyad libluh:

1. Ya pengastiguan alin Apu Dios idan tutu-ud nampambebley di nanlinikweh di Israel niyad Judah. (chapters 1:1–2:3)
2. Ya pengastiguan alin Apu Dios idan tutu-ud Judah, nema-ma-madda tutu-ud Israel. (chapter 2:4-16)
3. Ya nengibungetan Amos idan tutu-ud Israel niyad Judah tep ya liwat dan Apu Dios et ehelen tun hi-gada e mantuttuyyuddan liwat da tep kamangkedettengi law pengastiguan idan Apu Dios. (chapters 3–6)
4. Ya nengipei-innepan Apu Dios nan Amos ni meippanggep ni kebabbahan alin Judah niya Israel. (chapters 7:1–9:10)
5. Ya nanghelan Apu Dios ni pengibbangngadan tuddan helag Israel di bebley da et bendisyonan tudda. (chapter 9:11-15)

¹ Yahhuy ida hu inhel Amos ni impeamtan APU DIOS ni hi-gatu meippanggep ni Israel eman ni nelabah dewwan toon et han wada etan yegyeg. Hi Ussiah hu patul di Judah ni nunman, ey hi Jeroboam e u-ungngan Jehoas hu patul di Israel. Hi Amos ey iTekoa ni kamampattul ni kalneroh.

² Kantuy: Inlet APU DIOS hu ehel tud Tempol tud Duntug e Zion di Jerusalem. Ey pinhakkey ey nema-ganan hu helek di kudal di Karmel.

³ Kan APU DIOS ey “Nanliwaliwat hu tutu-ud Damascus et mukun nanna-ud ni kastiguek ida tep nemahhig bunget kun hi-gada. Nemahhig hu impahding daddan tutu-uk ni iGilead e heni dadda impadelan di illikkan ni gumek ngipen

tu. ⁴ Et humman hu, peellik ali apuy ma-lat malgab hu baley ni binehwat nan patul e hi Hasael. Niya ma-lat magiheeb et mebahbah hu nehammad ni luhud ni kinapyan Benhadad. ⁵ Bahbahen kudda eheb di Damascus niya pekal kudda nampambebley di Nandeklan e Aben, anin etan Ap-apud Bet Eden. Ey pellow kudda tutu-ud Syria di Kir et mambalin idan balud diman." Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.

⁶ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy "Nanna-ud ni kastiguen kudda dama iGaza tep nanliwaliwat ida. Inlaw dadda tuuk di Edom et panhimit daddadman. ⁷⁻⁸ Peellik hu apuy di Gaza et magiheeb etan nehammad ni luhud da. Niya bahbahek ida hu ap-apud Asdod niyad Askelon, anin idan iEkron et matey idan emin iPilistia et endi an metdaan ni hi-gada, anin hakey." Hi-gak e AP-APU e Eta-gey ni peteg hu nanghel nunya.

⁹ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy "Nanliwaliwat ida dama tutu-ud Tyre et mukun nanna-ud ni kastiguen ida. Eleg da u-unnuden hu nekitbalan dan Israel e mambibinaddang ida. Et pambalin da kumedek ida iIsrael ni himbut di Edom. ¹⁰ Et humman hu, peellik hu apuy ma-lat magiheeb etan nehammad ni luhud di Tyre."

¹¹ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy "Nanliwaliwat ida dama tutu-ud Edom et mukun nanna-ud ni kastiguen kudda. Heni da dind-inweng hu edum dan iIsrael et nemahhig hu impahding dan hi-gada e endi hemek da. ¹² Et humman hu, peellik ali apuy di et-eteng ni

bebley dad Teman et magiheb etan nehammad ni luhud di Bosrah.”

¹³ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy “Nanliwaliwat ida dama iAmmon et mukun nanna-ud ni kastiguen kudda. Tep yan nengubatan dan Gilead ma-lat ideldel da pappeg ni bebley da ey lawah ni peteg hu impahding dan tutu-udman e nambeghi da egeh idan bibi-in nampambutsug e inusal da ispadah da. ¹⁴ Et humman hu, peellik hu apuy di Rabbah et magiheb ni emin hu nehammad ni luhud da, anin idan etata-gey ni baley ni kapanha-adin guwalya. Mantetekkuk idalli buhul dan mengubbat ni hi-gada. Niya nemahhig ali pehding dan hi-gada e henin kapehding ni na-let ni pewek. ¹⁵ Niya ellan alin buhul da patul da niyadda opisyal tu et ilaw daddad bebley da. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.”

2

Ya inhel APU DIOS ni meippahding idan iMoab

¹ Kan APU DIOS ey “Nanliwaliwat ida dama tutu-ud Moab et mukun nanna-ud ni kastiguen kudda. Eleg da lispituhen hu patul ni Edom et giheben da genit tu et mambalin ni dep-ul. ²⁻³ Et humman hu, peellik ali apuy di Moab et magiheb ida nehammad ni luhud di Keriot. Niya petteyek hu patul di diman Moab, anin idan opisyal tu. Yan nunman ali ey medngel hu tekuk ni tutu-un kamanggugubat niya medngel hu tenul ni tangguyup da. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.”

⁴ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy “Nanliwaliwat ida dama tutu-ud Judah et mukun nanna-ud ni kastiguen kudda. Inwalleng da intuttudduk niya eleg da u-unnuden tugun ku. Nehaul ida et daydayawen da hu beken ni makulug ni dios heni mewan ni impahding ida lan aammed da. ⁵ Et humman hu, peellik hu apuy di Judah ma-lat magiheb ida nehammad ni luhud ni Jerusalem.”

Ya inhel APU DIOS ni meippanggep ni Israel

⁶ Kan APU DIOS ey “Nanliwaliwat ida dama tutu-ud Israel et mukun nanna-ud ni kastiguen kudda. Daka pambalin ni himbut hu kayyag-gud ni tutu-u tep daka gamgami pihhuh. Da mewan kapanhimit hu nekawwetwet tep eleg da hambayad hu patut ni inutang dan hi-gada. ⁷ Heni daka pan-igsin hu endi elet tun tuu niya en-endi-an, niya eleg da iddawat kelebengan da. Da mewan kababbainga ngadan ku, tep kamanhuhullul hu han-aman mengi-ullig ni himbut dan bii. ⁸ Hedin ya mewan di daka pan-appisin dios da ey ida kaumbaktad e nanengtun imbalwasi da hu balwasin inla da etan idan newetwet, tep ya utang da. Niya daka i-innumad baley ni dios da hu meinum ni inla daddan immutang ni hi-gadan pihhuh.

⁹ Ey kaw eleg yu nemneman tutu-uk ni helag Israel e yan eman ni yu pambebleyan di Kanaan ey binahbah kudda Amorite, anin ni etata-gey ida e henidda keyew ni sedar niya mangkekedhel ida e henidda keyew ni oak? Heni binahbah ku hu lameh da niya lamut da. ¹⁰ Hi-gak

nengipengulun hi-gayun neni-yanan yun Egypt, et ipenaptek dakeyu etan di desert ni na-pat ni toon et ipebeltan kun hi-gayu hu bebley idan Amorite et pambebleyan yu. ¹¹ Pinilik ida edum ni u-ungnga yun mambalin ni prophet ku niya pinilik ida edum ni mambalin ni Nasirite. Hi-gayun tutu-uk ni helag Israel ey inamta yun makulug huyya. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya. ¹² Nem hedin ya kumedek impahding yu ey dinini yudda hu Nasirite et uminum idan kaumbuteng ni meinnum niya inoldenan yudda prophet ku e eleg da e-hela hu impeamtak ni hi-gada.

¹³ Et humman hu, bahbahen dakeyu henin kapemahbahin kalesah ni napnun begah ni hipan iddihen tu. ¹⁴ Anin idallin nangka-let ni umbesik et meha-kup ida, ey anin ni nangka-let ida et meendi elet da. Anin idallin sindalu yu et eleg dalli han-ihwang hu annel da. ¹⁵ Hedin yaddalli mapena ey umhunay ida. Yaddalli nangka-let ni umbesik ni sindalu ey meha-kup ida et eleg ida meihwang. Anin idallin nantakkay di kebayyu et eleg ida meihwang. ¹⁶ Yan nunman alin aggew ey anin ni ketultuledan ni sindalu et pan-ippullay tu emin almas tu et mamsik. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.”

3

¹ Hi-gayun iIsrael, ey dengel yu eya e-helek ni inhel APU DIOS ni hi-gayun heni hakey ni familyah ni impangulu tun neni-yanan yun Egypt. ² Kantuy “Hi-gayu pinilik ni pantu-uk di emin ni tutu-u eyad puyek, et ipenaptek dakeyu.

Nem yan nunya ey kastiguen dakeyu tep ya liwat yu.”³ Kaw neala ni nangkuyug ida dewwan tuun mandaddallan hedini eleg da panhumngangan hedini attu lawwan da?⁴ Niya kaw kaum-enelmem hu layon di muyung hedini endi dimpap tun kenen tu? Heni daman pakeetteng tun layon e eleg mangngengeyyed hedini endi dimpap tun kenen tu.⁵ Hanniman dama sisit e beken ni neala ey nakna hedini eleg meha-adan ni tapang hu lingen. Beken mewan ni neala ni nabkah hu appad hedini endi nakna.⁶ Niya kaw dammutun eleg umtakut ida bimmebley hedini impatnul da tangguyup e humman pengamtaan dan wada gubat? Ey kaw neala ni wada immalin ligat di hakey ni bebley hedini eleg paelin APU DIOS?

⁷ Hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg ey tuka e-heladdan prophet tun emin hu hipan implanuh tun pehding tu, ni hantu impahding.

⁸ Kaw eleg umgeygey hu tuun takut tu hedini immelmem hu layon? Hanniman dama e hedini immehel hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg, man mahapul ni meippeamta hu inhel tu.

⁹ Yu pan-ehel idan wadad baley nan patul di Egypt niyad Asdod e kanyuy “Kayu kaemung idad duntug di Samaria et ang-angen yu hu endi yayaggud tun kapehpehding idan tuudman.”

¹⁰ Kan APU DIOS ey “Huyyaddan tutu-u ey daka pepnua hu etta-teng ni baballey dan hipan ngunut da, nem beken ni limpiyuh nengal-an da tep inla dadda humman di takew niya papatey. Eleg da dedan amta hu limpiyuh ni pehding.¹¹ Et humman hu, kan APU DIOS e Eta-gey ni peteg

ey: Hellikuben idallin buhul da bebley da et bahbahen da nangkehammad ni luhud da et pan-alen da nangkebalol ni limmu da.”

¹² Kan mewan APU DIOS ey “Ya kamampattul ni kalneroh ey hin-addum ni ebuh law tangila winu kukub ni ha-kupan tun sindaan ni layon. Henin nunman ali meippahding idan iSamaria e hahhakkey alin ebuh hu metdaan ni hi-gada, anin ni ida kamambakbaktad di nangkengina niya kakkayyaggud ni andukkey ni yuddungngan ni nunya.”

¹³ Kan APU DIOS e Eta-gey ni peteg niya Kabaelan tun emin ey “Dengel mu huyya et ehelem idan helag Jacob e kangkuy: ¹⁴ Yallin pengastiguak idan iIsrael tep ya liwat da ey bahbahek idalli hu daka pan-appisin beken ni makulug ni dios di Bethel et mehepngit ida etan heni ha-duk ni altar da et mangka-gah di puyek. ¹⁵ Bahbahek idalli kakkayyaggud ni baballey dan daka panha-adin ahikettekettelan, anin etan idan daka panha-adin siyaggew. Pekibbahbah kuddalli hu baballey dan neal-alkusan ni ivory, anin ida etan ni etta-teng ni baballey da. Hi-gak e AP-APU hu nanghel idan nunya.”

4

¹ “Dengel yu eya e-helen ku, hi-gayun mangkateban bibi-id Samaria ni heniddan kamepepphel ni mangkateban bakad Bashan. Hi-gayun bibi-in kamengippeliligat idan nekapuy niya anggehemmek ni tutu-u. Hedin kuma, kanyun aahwa yuy ‘I-li ka pay ni ibbuteng ta.’ ” ² Hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg

niya kakkayyaggud ey insapatah tu e kantuy “Medettengan ali aggew ni heni kayu deleg e mebenwit kayun emin et mailaw kayud edum ni bebley. ³ Iddalan yullin emin di negutbawan ni luhud yu et palaw dakeyud appit ni Harmon. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.” ⁴ Immehel mewan hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg ey kantuy “Imay, lakkayuy ni iIsrael et kayu man-appit idan beken ni makulug ni dios di Bethel niyad Gilgal et yu pan-eduman hu liwat yu. Ilaw yu i-appit yun kakkabbuhhan niya ilaw yu hu kapulun limmu yun yuka iddawat hedini nelabah tellun aggew. ⁵ Pan-appit kayun sinapay ni pampesalamatan yuddan dios yu. Ey ipahhiyya yu hu yuka iggeb-at ni i-appit. Tep huyyadda pinpinhed yun pehding e iIsrael. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.

⁶ Hi-gak e hi APU DIOS hu nengipealin bisil di emin ni bebley yu, nem kapyatun eleg kayu mambanggad ni mengu-unnud ni hi-gak.

⁷ Eleggak paeli udan etan ni tsimpuh ni kapeneppulin intanem yu et mebahbah ida. Impalaw ku udan di hakey ni bebley, nem eggak palaw di edum ni bebley. Et ma-nu tep nedanuman papayyew di hakey ni bebley, nem natduk payew dad edum ni bebley, et matey hu intanem da niya nakling ida helek diman. ⁸ Ida nanhawahawang di edum ni bebley hu tutu-un da pan-ehhulan ni innumen da tep na-wew ida, nem kulang ni peteg. Nem kapyatun eleg kayu mambanggad ni mengu-unnud ni hi-gak. Hi-gak e AP-APU hu nanghel idan nunya.

⁹ Impaelik mewan hu degeh ni intanem et mebahbah intanem yu. Niya impaelik hu dudun et kanen da intanem yun grapes niyadda keyew ni fig niya olibah. Nem kapyatun eleg kayu mambangngad ni mengu-unnud ni hi-gak.

¹⁰ Impaelik hu ligat ni hi-gayu, henin ligat ni impalaw kud Egypt ni nunman. Niya impapetey ku hu u-ungnga yud gubat, anin idan kebayyu yu, et nemahhig hamuy idan nangketey. Nem kapyatun eleg kayu mambangngad ni mengu-unnud ni hi-gak.

¹¹ Binahbah ku edum ni hi-gayu, henin nemahbahak ni Sodom niya Gomorrah. Et yadda natdaan ey henidda kamantetebbel ni pasing ni ginamhut kud apuy et meihwang ida. Nem kapyatun eleg kayu mambangngad ni mengu-unnud ni hi-gak. Hi-gak e AP-APU hu nanghel idan nunya.

¹² Et humman hu, kastiguen dakeyun iIsrael. Et mukun mahapul ni mandaddan kayun menammun hi-gak e Dios yu, tep nanna-ud ni pehding ku huyyan inhel ku.”

¹³ Hi APU DIOS hu nanletun kedunduntug niya dibdib, niya tuka peamtaddan tutu-u hu wadad nemnem tu. Tuka peelli kawwalwal niya hileng niya kamandaddallan di ta-pew idan duntug eyan puyek. Ya ngadan tu ey hi APU DIOS e Kabaelan tun emin.

5

¹ Hi-gayun iIsrael, dengel yu eya a-appeh di patey ni ia-appeh kun hi-gayu: ² “Hi-gam Israel e nakappinhed ku, heni ka na-gah et mena-yun

kad puyek ni na-gaham, tep endi memaddang ni hi-gam ni um-ehneng.”

³ Kan APU DIOS e Eta-gey ni peteg ey “Ya hakey ni et-eteng ni bebley di Israel ey um-itu-dak ni hanlibun sindalun an mekiggubbat, nem ebuh hanggatut ni mambangngad. Um-itu-dak mewan hakey ni bebley ni hanggatut, nem ebuh hampulun mambangngad.”

⁴ Immehel mewan hi APU DIOS idan iIsrael ey kantuy “Hi-gayun iIsrael, pambangngad kayun mengu-unnud ni hi-gak ma-lat tumegu kayu.

⁵ Entan elaw yud Beersheba ni an menaydayaw ni dios ni kinapyan tuu. Niya entan tuwak an hamak di Bethel tep endilli hu pambalinan nunman ni bebley. Entan mewan elaw di Gilgal tep meillaw idallid edum ni bebley hu tutu-udman.”

⁶ Pambangngad kayun mengu-unnud nan APU DIOS ma-lat tumegu kayu. Hedin eleg kayu mengu-unnud ni hi-gatu ey um-alilli e heni apuy et bahbahen dakeyu et endilli hu dios yud Bethel ni paka-dep nunman ni apuy.

⁷ Lawah kayun iIsrael! Yuka pambalin hu makulug ni itek. Beken mewan ni limpiyuh hu yuka pehding tep yuka endia kelebengan idan newetwet ni kamanligiat.

⁸ Hi APU DIOS hu nanletun bittuwen et iha-ad tuddad neiha-adan da. Tuka bebnangi hu engeenget niya tuka pambalin ni engeenget hu kawwalwal. Tuka ekkupa hu danum di baybay ni ingkuyag tud puyek. ⁹ Nekemtang ni ebuh hu pemahbahan tun emin ni nangkehammad ni luhud ni et-eteng ni bebley.

Ya kayyaggud hu pillien, beken ni ya lawah

¹⁰ Anggebe-hel yu hu tutu-un kamengi-ehneng ni limpiyuh niyadda tistigun kamengihhuddut ni makulug.

¹¹ Impanliligat yudda nangkewetwet niya piniliw yu kennen da tep impeta-gey yu buwis da niya nengina hu yuka pebeyyad ni abang da. Et humman hu, anin ni kinapya yu kakkayyaggud ni batun baballey yu et eleg kayu manha-ad diman. Niya anin ni nantanem kayun grapes di legunta yu et beken alin hi-gayu menginnum idan nunman. ¹² Inamtak e himmalla liwat yu niya inamtak ida etan lawah ni impahding yun edum yu. Yuka panliligat ida limpiyuh ni tuu ey yuka ebbuluta pemeyyad dan hi-gayu ma-lat man-itek kayu et eleg maipahding hu limpiyuh. Hi-gayu kaumhani et eleg ida law han-alan nangkewetwet hu kelebengan dad korteh.

¹³ Et humman hu, neala law ni immi-ineng hu nenemneman ni tuu, tep lawah ni emin hu kamekapkapy.

¹⁴ Ittugun kun hi-gayu e ya kayyaggud hu ipahding yu, beken ni yadda lawah, ma-lat tumegu kayu niya ma-lat umamnu hu kanyun i-ehneng dakeyun APU DIOS e Kabaelan tun emin.

¹⁵ Balaw yu lawah niya unud yu kayyaggud. Niya ang-ang yu ma-lat mengapput hu limpiyuh di korteh. Et ilah tu et ey hehmeken dakeyun natdaan nan APU DIOS e Kabaelan tun emin.

¹⁶ Humman nanghelan APU DIOS e Eta-gey ni peteg niya Kabaelan tun emin e kantuy "Umlelemyung ida niya mannannangngih idalli katuutuud keltad niyad mulkaduh tep yadda

nangketey. Anin idan kamangngunnud payew et mei-dum idaddan netangdanan ma-lat nannangnihan dadda nangketey.

¹⁷ Kanenginengih idalli tutu-ud emin ni legunta. Emin huyya ey meippahding tep um-ali-ak alin mengastigun hi-gayu. Hi-gak e AP-APU hu nanghel nunya.”

¹⁸ Anggehemmek kayullin kamenehhegged ni ellian APU DIOS! Kele yuka abtui ellian tu? Kaw kanyu nem hedin um-ali, man kayyaggud meippahding ni hi-gayu? Henilli mannuman engeenget ni nunman ni aggew ni ellian tu.

¹⁹ Tep yan nunman alin aggew ey heni kayulli etan ni tuun tuka pan-ibbebsiki layon, ey dinammu tu hu bear. Hini-yan tu mewan etan bear et dumteng di baley tu et ihka tud luhud, ey killat ni uleg. ²⁰ Em, yallin ellian APU DIOS ey endilli tu iddawat ni kayyaggud winu an-anla. Henilli engeenget ni peteg. ²¹ Kan APU DIOS ey “Anggebe-hel kun peteg hu yuka keam-amungin piyestah yun kanyun pengippeang-ang yun yuka penaydayaw ni hi-gak. Nem ya kakulugan tu ey ma-lat peenang-ang-ang yun ebuh. ²² Eggak ebbuluta hu yuka i-enappit ni yuka gihheba niya begah. Eggak mewan ebbulutadda animal ni impateba yun yuka i-appit ni hi-gak. ²³ Isiked yu hu umpaliteng ni a-appeh yu. Eggak pinhed ni deddengngelen ida gitalah yu. ²⁴ Ya pinhed ku ey ya limpiyuh niya neandeng ni kapehding hu pannananeng yu, et henin wangwang e eleg metduk e kaman-in-inayyun hu danum ni kamengmenglaw.

25 Yan eman ni nengipenguluak ni hi-gayun iIsrael di desert ey nan-enappit kayun na-pat ni toon. Nem kaw hi-gak hu nengienappitan yuddan nunman? * 26 Bekken, tep hedin ya wadad puhu yu ey yadda etan beken ni makulug ni dios e hi Sakkut e kan yun patul ni dios yu, et hi Kaiwan e kan yun dios ni bittuwen yu, e hi-gayu metlaing nengenapya. 27 Et humman hu, kastiguen dakeyu et palaw dakeyud edum ni bebley e melebbahan hu Damascus di appit ni kasimmilin aggew. Hi-gak e AP-APU e Kabaelan tun emin hu nanghel idan nunya.”

6

1 “Anggehemmek kayulli, hi-gayun kamakaddinnel, yadda melinggep niyadda nandingngel ni tutu-ud Jerusalem niyad Samaria ni kapambeggain katuutuun baddang. 2 Yu ang-ang hu neipahding ni bebley di Kalneh, yad Hamat e et-eteng hu kabaelan tun bebley niyad Gath di Pilistia. Anin ni kantu et e-etteng kabaelan yu nem yadda humman ni bebley, et mebahbah kayu dama. 3 Eleg yu pinhed ni nemnemnemen hu kedettengan ni aggew ni kekastiguan yu, nem anggegannulli ey nedatngan tep lawah yuka pehpehding.

4 Himmallalli hu ligat ni um-alin hi-gayun kekeddangyan ni kamambakbaktad di nakangngina niya kakkayyaggud ni kama, niya ebuh hammuhammul ni mangkateban baka niya kalneroh ni yuka i-anteng. 5 Tagan yu ena-appeh ni giniggittalahan yu. Ey hedin kuma,

* 5:25 5:25 Acts 7:4

nengapkapy kayun a-appéh yun heni kayu nelaing e heni lan David e patul. ⁶ Tagan yu mewan inum ni meinum ni nan-iepuap yud annel yu hu nangkenginan bangbanglu, nem eleg kayun hekey umlemyung ni kebahbahan ni Israel e bebley yu. ⁷ Et humman hu, nanna-ud ni hi-gayulli memengngulun meillaw di edum ni bebley et mambalin kayun balud diman. Mepappeg ali law hu kayyaggud niya nelam-ay ni biyag yu.”

⁸ Hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg niya Kabaelan tun emin ey insapatah tud annel tun kantuy “Anggebe-hel kudda hu tutu-uk ni helag Israel ni kamampahhiya, anin idan etta-teng niya kakkayyaggud ni baballey da. Et humman hu, pebeltan kullin buhul da hu bebley da niyaddan emin hu hipan wadadman.”

⁹ Hedin wada hampulun metdaan di hakey ni baley, man mettey ida damengu. ¹⁰ Niya hedin um-ali hu hakey ni agi dan netudun mengippaptek ni annel ni netey et kantu etan ni hakey ni natdaan ey “Kaw wada pay edum mu?” Et penghel ali etan ni natdaan ey “Endi!” Kan alin nunman ni agi day “Eneeneng ka! Eleg ta pay e-ehhela ngadan APU DIOS, tep entanniy dedngelen daita.” ¹¹ Tep hedin hi APU DIOS nan-mandal, man mangkebahbah hu baballey, yadda etta-teng niyadda ekka-ket. ¹² Kaw dammutun mambebsik hu kebayyud mabetu? Niya kaw dammutun man-elladudman? Heni endi nem-nem ni mengibgan nunya. Nem henin nunya yuka pannemnem e yuka pambalin hu limpiyuh

ni kapehding ni heni kedet, niya yuka pambalin ni neihla hu neiptek.

¹³ Yu mewan kaippahhiya nengapputan yun Lo Debar, ey kanyuy “Sinekup mi Karnaim tep na-let kami dedan.”

¹⁴ Nem kan APU DIOS e Kabaelan tun emin ey “Hi-gayun iIsrael, anggegannu law ey peellik hu hakey ni bebley ni buhul yun mengubbat ni hi-gayu et sakupen da bebley yu meippalpu Lebo Hamat di appit ni north ingganah di Kulukul di Arabah di appit ni south.”

7

Ya neipeang-ang nan Amos

¹ Wada impeang-ang APU DIOS e Eta-gey ni peteg ni hi-gak. Inang-ang ku hu hantapug ni dudun ni wineda tun peelli tu eyad bebley. Yan nunman hu negibbuan ni neanian ni bingay nan patul niya iyallin kamemmel hu impidwa.

² Entanni ey inang-ang kun kinan idan dudun ni emin hu nangkeitnem di bebley ey kangkun APU DIOS ey “Eta-gey ni peteg ni AP-APU, liwwan mu anhan hu liwat min tutu-um. Inna-nu anhan ni ketegguan mi? Ey ay deh dedangngu e hahakkey kami law niya nekapuy kami.”

³ Entanniy nantuttuyyu hi APU DIOS et eleg tu ipahding hu impeang-ang tun pehding tu et kantuy “Eleg um-amnu humman ni inang-ang mu.”

⁴ Heninnuy mewan hu hakey ni impeang-ang APU DIOS e Eta-gey ni peteg ni hi-gak: Nandaddan ni mengastiguddan tutu-u tun gihheben tudda. Ya etan apuy ni nalpu dallem ni puyek ey

giniheb tu hu baybay et kamengeddap ali law di puyek.

⁵ Et kangkuy “APU DIOS e Eta-gey ni peteg, ettu anhan et edepem eman apuy ey? Inna-nu anhan ni ketegguan mi? Ey ay deh dedangngu e hahakkey kami law niya nekapuy kami.”

⁶ Et mantuttuyyu mewan hi APU DIOS et kantuy “Eggak ew peamnu humman ni inang-ang mu.”

⁷ Entanni mewan ey wada impeang-ang APU DIOS ni hi-gak. Inang-ang ku kumangngu hi APU DIOS ni kaman-eh-ehneng di dagsi etan ni netuping ni luhud ni nepelsik. Wada singged tun pemelsik tu ma-lat ang-angen tu hedini neandeng hu nengapya dan nunman ni luhud. ⁸ Kantun hi-gak ey “Hipa eya muka ang-ang-anga e Amos?” Kangkuy “Pelsik.”

Ey kantuy “Huyya ussalek ni mengippeang-ang idan tutu-uk e ida kamei-ellig di netuping ni luhud ni eleg mampetek. Eleggak law mantuttuyyun mengastigun hi-gada. ⁹ Mebahbah alin emin hu kapandeyyawiddan iIsrael. Hedini yadda pamilyah nan patul e hi Jeroboam ey mettey idallin emin et mepappeg pan-ap-apuan ni helag tu.”

¹⁰ Entanniy impalaw nan Amasiah e padid Bethel hu tudek tun patul ni Israel. Kantud tudek tuy “Wada planuh Amos ni lawah ni pehding tun hi-gam. Humman idan tuka ene-ehhelan tutu-udya Israel ey kaumbabahbah di nampatulam.

¹¹ Heninnuy hu kantu: ‘Mettey ali hi Jeroboam di gubat niya meillaw idalli iIsrael di edum ni bebley.’ ”

¹² Entanni ey kan Amasiah nan Amos ey “Pampenga-allaw kadya e prophet! Pambangn-gad kad Judah et yadman mu pan-abiabigan ma-lat pakitangdanam. ¹³ Isiked mu law ni um-abiabig di deya Bethel, tep yadya hu kapandeyyawin patul mi niya anin hi-gami.”

¹⁴ Hinumang Amos ey kantuy “Beken ni hi-gak etan prophet ni kamebeyyadi. Ya ngu ngunuk ey mampattul niya mampaptek ni keyew ni fig. ¹⁵ Nem inhel APU DIOS e hi-yanen ku humman ni ngunuk et mandalen tuwak ni mambalin ni prophet di deya Israel ma-lat peamtak ni hi-gayu hu e-helen tu. ¹⁶ Kammun hi-gak ey ‘Isiked mun menghel ni hi-gamin impeamtan APU DIOS ni lawah ni meippahding alin Israel niya entan dakemi tenuttuddui.’

Nem dengel mu eya e-helen APU DIOS ni hi-gam. ¹⁷ Kantuy ‘Mambalin ali ahwam ni biin tuka pebeyyad annel tud lalakki niya mettey idalli u-ungngam di gubat. Niya hedin hi-gam e Amasiah, man mettey kallid bebley idan eleg mengullug nan APU DIOS. Hedin yalli puyek mu, man gennadwaen idallin edum ni tutu-u et pampuyek da. Niya nanna-ud ni meillaw idalli iIsrael di edum ni bebley.’ ”

8

¹ Entanni mewan ey wada impeang-ang APU DIOS e Eta-gey ni peteg ni hi-gak. Inang-ang ku hu hakey ni basket ni napnun nelutun lameh ni keyew. Et kantun hi-gak ey ² “Hipa inang-ang

mu e Amos?” Hinumang ku e kangkuy “Inang-ang ku hu basket ni napnun nelutun lameh ni keyew.”

Kan APU DIOS ni hi-gak ey “Kamei-ellig ida tuuk ni iIsrael di nelutun lameh ni keyew, tep nedateng law aggew ni kekastiguan da. Eleggak a-ayyapawa pengastiguak ni hi-gada. ³ Yan nunman ali ey mambalin hu a-appéh di Tempol ni a-appéh di patey, tep dakel alin peteg hu mettey ni tutu-u et kepuppullay ali annel da. Um-i-ineng idalli mengi-hep idan nangketey di bebley. Hi-gak e Eta-gey ni peteg ni AP-APU hu nanghel idan nunya.”

⁴ Dengel yu huyya, hi-gayun kamengippelilligat idan anggehemmek niya newetwet ni tutu-u eyad bebley.

⁵ Eleg yu hanheged hu kegibbuan ni Sabaduh e nungew niyadda etan edum ni piyestah et wada inna-nun panggettangan yu ma-lat yu mewan pantalamen ida newetwet e yuka ussaladda beken ni ustuh ni lekud winu killohhan et maheul ida umgang. ⁶ Anin idan hinegad yud det-al ni degi et yuka ikkamdug di wheat ni yuka iggang. Yudda mewan kapambalin ni himbut hu nangketwet ni tutu-u, tep wada inutang dan hi-gayun hakey ni palatah ni silber winu hakey ni palis ni patut.

⁷ Hi APU DIOS e Dios idan helag Israel ey insapatah tu e kantuy “Eggak ni hekey liwwana hu lawah ni impahpahding da. ⁸ Et humman hu, manyegyeg ali eyad puyek et gumegey ni emin hu tutu-u tep yadda humman ni impahding da. Em, manyegyeg ali et mekuhuhuhul hu

puyek e henin danum di Wangwang e Nile di Egypt. ⁹ Yan nunman alin aggew ey melinnug hu aggew ni emaggew et ma-nget ni kawwalwal. Hi-gak e Eta-gey ni peteg ni AP-APU hu nanghel idan nunya. ¹⁰ Pambalin kudda hu piyestah yun tsimpuh ni lemyungan yu niya pambalin ku hu kamengippeamleng ni a-appéh yun nangih. Mambalwasi kayullin emin ni langgusih niya mampemukmuk kayulli et heni kayun a-ammed ni netey hu binugtung ni u-ungnga tu. Nemahhig ali lemyung yun nunman ni aggew.”

¹¹ Immehel mewan hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg ey kantuy “Medettengan ali aggew ni pengippeelliak ni bisil. Huyyan bisil ey beken ni keendin kennen winu innumen ni danum, nem ya nemahhig alin neminhed ni tutu-un mengngel ni ehel ku.

¹² Manhawahawang idalli katuutuud kebebbley ni an menepul ni ehel ku, nem endilli hemmaken da tep neladaw law. ¹³ Yan nunman ali ey anin idan kakat-agun kamenikken ni bibi-i niyadda kamenikken ni lalakki et meillukkuy idan atu da, tep ya hapul dan hapit ku e hi APU DIOS e heni ida naka-wew. ¹⁴ Hedin yaddalli mansapatah idan dios di Samaria, yad Dan niyad Beersheba e kanday ‘Yad ngadan ni dios di Dan’ winu ‘Yad ngadan ni dios di Beersheba’ ey heniddalli meihhungbub et mena-yun idan eleg ida law um-inah.”

9

¹ Entanniy inang-ang ku hi Apu Dios ni kaman-eh-ehneng di kad-an ni altar e kantuy “Penge-

elet kayun manmessuh ni ta-pew idan tukud ni Tempol et matleb hu atep tu et meta-bunan ida tutu-u. Yadda eleg mettey diman ey petteyek idad gubat. Endi an umbesik ni hi-gada.

² Anin ni kantu et mangku-kuddad puyek ingganah dettengen da hu bebley ni netey, winu umkalab idad kabunyan, et eddangek ida metlaing et iguyud kudda. ³ Hedin mewan mantelluddad ta-pew ni Duntug e Karmel ey nak ida hemmaken et alek ida. Niya anin ni ida mantellud dallem ni baybay et mandalek etan anggetakkut ni uleg et kalaten tudda. ⁴ Niya anin ni inlaw idan buhul dad edum ni bebley et pepettey kuddan nunman idan buhul da. Ang-angek et ya lawah hu meippahding ni hi-gada tep eggak ida baddangi.”

⁵ Hi APU DIOS e Eta-gey ni peteg niya Kabaelan tun emin ey hedin kinepa tu puyek, man kameummah, et emin hu nambebley ni tutu-u ey kaumlemyung. Hin-addum ni heni impeta-pew tu hu puyek ni impeda-ul tu et henin danum di Wangwang e Nile di Egypt hedin dimmakkel ni immekket. ⁶ Ingkapyan APU DIOS di kabunyan hu baley tu et payudung tu tukud tud puyek. Inekup tu danum di baybay ni induyag tud puyek. Hi APU DIOS hu ngadan tu. ⁷ Kan APU DIOS ey “Hi-gayun tutu-ud Israel, kaw kanyu nem eleg man-ingngeh hu nakka pengibbilang ni hi-gayu idan iEthiopia? Kaw kanyu nem kekkeddukdul kayu nem ya edum ni tuu? Dakeyulli inewit di Egypt, nem kaw eggak ipahding damaddan edum ni bebley? Tam nak idalli dama inewit hu iPilistia di Crete et yadda iSyria di Kir.

⁸ Hi-gak e Eta-gey ni peteg ni AP-APU ey inang-ang-ang ku hu nemahhig ni liwat idan tutu-ud Israel. Degyunen kudda et iwehit kuddad kebbebley eyad puyek. Nem insapatah ku e eggak ida pakabbabhaha hu helag Israel. ⁹ Tep in-olden ku e manligligat idad edum ni bebley niya henidda alinah ni meyekkayak, nem endi an metellak ni hakey ni hi-gada. ¹⁰ Nem mettey idad gubat hu tutu-uk ni nakalliwtan e kanday 'Eleg i-abulut APU DIOS ni an meippahding hu lawah ni hi-gatsu.' "

¹¹ Kan APU DIOS ey "Medettengan ali aggew ni pengiyayyaggudan ku mewan ni pan-ap-apan David, e kamei-ellig di nebahbah ni baley. Iyayyaggud kuddalli dingding tu et meihammad mewan e heni lan nunman. ¹² Et lektattuy sinekup idan iIsrael hu natdaan ni bebley di Edom niyadda bebley ku. Hi-gak e AP-APU hu mengippahding niya nanghel nunya." *

¹³ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy "Medettengan ali hu aggew ni anggegannuy neetteng hu intanem yun pagey niya grapes et dakel ali ennien yu. Et eleg yu gibbuha ahiani ey medettengan mewan pan-elladuan yu. Niya eleg mebugbug ni emin hu grapes ey nedateng hu pantenneman yu et manla-la-pih ali meinum ni grapes. ¹⁴ Ibbangngad kuddalli tutu-uk et iyayyaggud da mewan hu nebahbah ni bebley da et pambebleyan da. Mantennem idallin grapes et wada innumen da niya mangge-ud ida et wada kanen da. ¹⁵ Mei-ellig ni ittanem kuddalli tutu-uk

* **9:12** 9:12 [11-12] Acts 15:16-17

di bebley da et endilli law an mengebbut ni hi-gada. Hi-gak e AP-APU hu nanghel idan nunya.”

Ya ehel apu Dios
Kallahan, Keley-i: Ya ehel apu Dios Bible

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Antipolo Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3593303a-80c2-56e4-90b2-f4bfea2fd2a6